

Opracowanie wielostronnego instrumentu modyfikującego porozumienia dwustronne

Działanie 15 modyfikuje istniejące dwustronne umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania w celu wdrożenia instrumentu wielostronnego, co będzie miało efekt równoważny ze zmianą tysięcy zawartych UPO. Pozwoli to na zwiększenie tempa, skuteczności i innowacyjności działań angażujących różne jurysdykcje.

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) analizuje możliwość opracowania wielostronnego instrumentu, który miałby taki sam skutek, jak jednoczesna zmiana tysięcy dwustronnych UPO, nie naruszając zarazem suwerenności poszczególnych państw w kwestiach podatkowych.

Celem tego działania jest usprawnienie wdrażania narzędzi BEPS związanych z UPO, dla których nie istnieje precedens w świecie podatków. Wiele wytycznych pochodzi jednakże z innych obszarów prawa międzynarodowego publicznego, gdzie instrumenty wielostronne są powszechnie stosowane, jak np. porozumienia dotyczące ekstradycji. Chroniąc zarazem dwustronny charakter UPO, porozumienie wielostronne pozwoli na wdrożenie przyjętych środków w odpowiednio krótkim czasie, aby zapewnić:

- ścisłą specjalizację instrumentu wielostronnego,
- możliwość zmiany istniejących UPO w sposób zsynchronizowany w kontekście działań BEPS bez konieczności podejmowania działań indywidualnych przez poszczególne rządy,
- konkretną odpowiedź na imperatywy polityczne, leżące u podstaw projektu BEPS, dzięki czemu możliwa będzie walka z nadużyciami BEPS oraz szybką realizację celów międzynarodowej polityki podatkowej bez ryzyka naruszenia istniejących UPO.

Trudność, związana z działaniem 15, wynika z faktu, że udział w opracowaniu instrumentu wielostronnego nie jest obowiązkowy, a przyjęcie takiego instrumentu w chwili jego sfinalizowania jest całkowicie dobrowolne; dlatego nie wiadomo obecnie, jaki będzie zasięg działania tego instrumentu.

Kluczowe terminy

Prace nad instrumentem wielostronnym rozpoczęły się w maju 2015 r., natomiast instrument ma być gotowy do podpisania do 31 grudnia 2016 r. Jednakże, działania BEPS podejmowane w oparciu o UPO muszą zostać w pełni dopracowane do momentu sfinalizowania prac nad instrumentem wielostronnym, ponieważ konieczne jest ich uwzględnienie w treści tego instrumentu.

Termin przyjęcia instrumentu wielostronnego jest zatem uzależniony od zakończenia w odpowiednim terminie prac nad narzędziami BEPS, takimi jak działanie 2 (neutralizacja skutków porozumień hybrydowych) czy działanie 7 (zapobieganie sztucznemu unikaniu statusu PE).

Co dalej?

Będziemy uważnie śledzić rozwój prac i z przyjemnością podzielimy się z Państwem wszelkimi szczegółowymi informacjami, gdy zostaną ujawnione.

Jako, że uczestnictwo jest dobrowolne, interesujące będzie przekonanie się, które kraje zdecydują się na podpisanie porozumienia wielostronnego. W szczególności, jeśli kluczowe państwa tego nie zrobią, sukces globalny projektu BEPS w zakresie eliminacji nadużyć związanych z UPO z pewnością stanie pod znakiem zapytania. Jak dotąd, w pracach uczestniczy około 90 krajów, które rozpatrują możliwość zawarcia porozumienia. Uczestnictwo w grupie nie oznacza jednak zaciągnięcia zobowiązania w tym zakresie. Wiele krajów będzie musiało podjąć dalsze działania, aby możliwe było wcielenie instrumentu w życie; w niektórych przypadkach można spodziewać się, że parlamenty krajowe nie zaaprobuja wyników prac.

Raport końcowy z roku 2015 w sprawie instrumentów wielostronnych wskazuje na szereg wyzwań oraz zagadnień, które będą podlegać rozpatrzeniu przez grupę w nadchodzących miesiącach, a także na opcje wymagające dalszego rozważenia. Na przykład, raport wskazuje jak należy interpretować podjęte postanowienia i zapewnić jednomyślność sygnatariuszy w tym zakresie. W przypadku zastosowania przez różne kraje odmiennych interpretacji, może pojawić się chaos. Należy spodziewać się dalszych wyjaśnień co do tego, kto będzie pełnił rolę arbitra w przypadku sporów związanych z zastosowaniem instrumentu wielostronnego.

Uczestnictwo tak dużej liczby krajów w negocjacjach może przyczynić się do nadmiernego namnożenia dostępnych opcji, zadowalających dla poszczególnych uczestników projektu, co z kolei przyczyni się do jego znacznego skomplikowania.

Kontakt

Dariusz Bednarski

Biegły rewident, Partner Zarządzający

T +48 61 625 1314

M +48 601 728 683

E dariusz.bednarski@pl.gt.com